

166a

III.

Kalevalan sisäistä siveysoppia.

Okkultispsykologinen eli käytännöllis-soteriologinen avain.

1666

Kalevalan sisäistä siveysoppia.

18.

Tiedon tie.

Mysterioivisuuden esoterinen siveys-
oppi, jota tietäjät kaikkina aikoina ovat opettaneet, ei
ole eilispäivän eksooteerista etikkaa. Jokapäiväinen
kristillinen moraaliksi esim. määrittelee, miten ihmisen
tulee elää ja ajatella (uskoa), jotta hän tässä elämässä
menestyisi ja keuhau eläisi ja haudaa tuolla puolella saa-
vuttaisi iankaikkisen autuuden. Sillä on perin porva-
rillinen ja persoonallisesti itsekeskeinen leima. Sen ainoa
näköalain avaruus on taivaallinen autuus; mutta koska
tämä autuus rajoittuu joksenteenkin älyttömään iloitsemi-
seen ~~kauteen~~ ^{juonon} valtaistuimen ympärillä, ja todelli-
seksi kourintunturaksi ihanteeksi eettillisen näköpii-
rin sisälle yhteiskunnallinen elämänsuohon, olle tikkin vorkaure, mah-
dollisimman ~~saavutuksen~~ ^{saavutuksen} ^{omiste}, lainkuuliaisesta ja yleisen mieli-

piteen mukaisesti ~~se loppu~~ suoritettuna, jokainen ajatteleva ihminen, jokainen totuudenetsijä on sentähden saanut kokea, että kristillinen siveysoppi juuri jäyestellensä ulkonaista elämävaellusta jättää ratkaisematta hänen syvimmän, persoonallisimman kysymyksensä: miten minun on elämän ymmärtäminen? miten minun on ellettävä?

Toisin on laita esoteerisen moraalii. Se alkaa siitä, mihin eksoteerinen loppuu. Vasta silloin kun ihminen totuudenetsijänä kypsyä, miten hänen on ellettävä, vasta silloin tarjoaa sisäinen siveysoppi hänelle häntensä, vasta silloin hän voi kättää tietäjien eetillisiä elämännervoja. Vasta silloin kun ihminen sielunsa hoko voimella kaipaa totuuden tietoa, vasta silloin hänen kohtaus kunnee, kuinka mysteroisuus kuoistaa: todellinen ihmimillinen siveysoppi on henkistä kehitystä, tiedon kaidalla tiellä kulkemista.

Matkan päämäärä on jumalallinen tieto elämän ja kuoleman, luonnon ja luonnisen, näkyväisten ja näkymättömien maailmojen, hyvän ja pahan, ~~sielun ja~~ ~~ihmisten ym. elävien~~ mysteroista sekä tiedon kanssa kättä kättä kuttava jumalallinen rakkaus ja jumalallinen sattu. Mutta miten tämä tieto on saavutettavissa? Se ei ole mitään ulkoa opittavaa laksoy, ei toisten opetus-

sista eikö paljalla omalla ajattelemisella haukittava
 jäännös saannus, vaan kokemukseen perustuva ja
~~sis~~ todella tiedellinen tieto. Millä tavalla siis Tarkkainen
 tieto on hankittavissa esin. näkymättömistä maailmoista
 ja kuolemanteknisistä seikoista? Havaintoihinhan meidän
 tietämistemme yleensä perustuu. Havaintojen tekemme
 aistiemme välityksellä; havainnoista rakennamme itsel-
 lemme erilaisten psykologisten prosessien kautta mieli-
 kuvia, käsitteitä ja yleisönietteitä. Minkälaisiin ha-
 vaintoihin ja miten tultuihin perustuu nyt yliaistil-
 lisen, ylikuonnollisen ja jumalallisen tiedon hankinta?

Ymmärtäksemme tämän täytyy meidän
 vapautua muutamasta psykologisesti karkaluvuudesta ja sa-
 malla luoda ituellemme kiihtyksen avaruuden sielutieteeseen
 rikkaammista tietämismahdollisuuksista.

Psykologin tekee eron ulko- ja sisäaistis-
 timesten välillä. Ulkoästimuksia synnyttävät ruumiin
 ulkopuolelta tulevat kiihottimet: näemme, kuulemme,
 haistamme j. n. e. ympärillämme olevan maailman oliait
 ja tiloja. Sisäaistimuksia ~~tehdä~~ synnyttävät ruumiin sisä-
 puolelta tulevat kiihottimet, ^{esim. kemialliset muutokset ruumiissa:} momentaaliset sisäiset aisti-
 mukset aikaansaavat taas yhdessä esin. näin, väsymyksen,
 viikheyden, kivun ~~j. n. e.~~ y. m. s. tunteet. Nämä aistis-

vaikutukset, jotka monella tavalla komplisoidut ja morinoidut, muodostavat nykyisen psykologian mukaan sel-
 lumme kokeilukentän niin sanoaksemme; ulkomaista
 vaikutusta välittävät ~~hän~~ ^{omme} tiet~~ämme~~ objektiivisesta ma-
 ilmasta, sisäaistimukset taas ^{ilmitsevat} ~~profanoivat~~ ^{meille} ~~hän~~
 & ruumiimme subjektiivisen tilan ja välittävät käsi-
 tyttämme ulkomailmasta.

Tämä on tietysti sinään totta ja er-
 dlys on vain siinä, että nykyinen ~~jos~~ ^{sielutiede} luudee
 sisäaistimusten rajoittuvan subjektiivisiin seikkoihin,
 että toisin sanoen sisäaistimusten vaikutuksella emme
 voi tehdä onnenlaisia havaintoja kuin omaa ruumiitam-
 me koskevia. Tämä harhaluulo johtuu taas siitä, että
 tieteellinen psykologiamme tuntee fyysillisen ruumiin-
 me vain personallisen sieluelimämme arunnona niin
 sanoaksemme eikä siksi makrokosmosta vastaavaksi
 mikrokosmiksi mystiseksi, mikä ruumiimme
 todellisuudessa on; ja siitä, että virallinen anatomiamme #vnd

Jos sitä vastoin asetumme okkultisen
 fysiologian kannalle ja olettamme, että ruumiimme e ei
 elimet, ^{ruukeymät ja näkyvät osat} ~~hermoston~~ ^{käskien} vastaavat tarkoin määrättyjä ^{si} ~~al~~ ^{al}
 fyysillisen kosmoksen ~~sa~~ sisäisessä konseistossa, ymmä-
 rämme a priori, että jos saisimme aikaa sermo-

#

ja fysiologiamme ei tunne ruumiimme hienompia, set-
terimaisia aineosia, jotka muodostavat näkyvään ruu-
miimme näkymättömän juoliskon, eikä siis niitä omi-
naisuuksia ja kehitysmahdollisuuksia, joita tassa setteri-
haahmossa juika.

170)
sen suhteen, semmoiseen harmoniseen korrespondensin
ruumiillisen mikrokosmosseemme ja meitä ympäröi-
vään makrokosmoksen välillä, että edellinen ky-
kenisi välittämään aistimuksia jälkimmäisestä, oli-
si sielumme tietämis mahdollisuudet mittei rajoitta-
masti enentyneet, sen kokeilukenttä "silmänkanta-
mattomiin laajentunut. Ruumiissamme kehittyisi i-
käänkään uusi aisteja ja ruumiit itse muuttuisi
uppiniskuisesta eläimestä puoleuttomaksi havain-
tovälineeksi.

Tämä nyt ei ole mitään oletta-
mista kanta. Kaikki tiedot tuntevat tämän
hypoteesin kokemusperäiseksi tosiasiaksi. Myste-
riönsänsä moraalinen neurologi, miten ihmisen tu-
toluuden ~~aijan~~ tulee sisäisesti yhdistä ja valmis-
ta itseään, että hänen oma persoonallisuutensa
kehittyisi tiedon saavuttamisen välineeksi. Sen mene-
telmä perustuu siihen psykofysiologiseen tosiseikkaan,
että ruumiilliset ja sielulliset toiminnot kulkavat reu-
natusten, ja se käyttää hyväkseen sitä seikkaa, että
ruumiillisiin toimintoihin voi vaikuttaa sielusta päin.
Herättäessämme itsessämme määrätyn tunteen esiin,
saamme aikaan määrätyn muutoksen ruumiimme

tilassa. Esoteerinen etikka lähtee siitä kohdasta, että
ihminen on kutsuttu olemaan itsensä herra, kasvatta-
maan ja hallitsemaan itseään. Senteiden se heti
alussa julistaa: procul profani — pysykää loiz-
lolla te, jotka ette usko omaan voimaanne.

^{Päämäärään vievä tie}
~~Menetelmä on muodollisesti kutsu-~~
~~monta, vaikka ne henjessä ovat yhtä. Tavallaan~~
~~jokaisen yksilön tuhe kehsee omaa ^{kuikkaa-} ^{tietäjän} ^{joka perustuu} ~~metodiansa.~~~~
~~huimista ^{hänne inä} ^{cey} temperamentien ^{insä} ~~asukaan on kuitenkin~~
~~kein tapa luokitella metodeja suurempien ryhmien~~
~~Alkuperä vanhassa Indiassa, jossa menetelmä yleisä-~~
~~mellä kutsuttiin joogaksi, tehtiin ero kolmen~~
~~erilantuisen joogan välillä, jotka olivat: 1) ishna-~~
~~na jooga eli puhtaan tietämisen menetelmä, joka~~
~~sopi erittäin filosofiselle ja älyperäiselle luon-~~
~~teenlaadulle; 2) bhaktijooga eli hartauden me-~~
~~todi, joka sopi erittäin tunteelliselle tempera-~~
~~mentille; ja 3) karma-jooga eli toiminnan me-~~
~~todi, joka sopi erittäin käytännölliselle, toiminnanha-~~
~~luiselle ja koleeriselle luonteenlaadulle. Sitäpaitsi käy-~~
~~tettiin toisiakin jakoja, kuten hyvin tiedot esui. Whiga-~~
~~sad gütaan lutyja.~~~~

Vanhut suomalaisetkin tietäjät nä-

22) ^{jonkun verran} Temperament ~~on~~ ^{ilmi} ~~perust~~
kyvät tekneen eroa erilaatuisten ~~omien~~ ~~omien~~
välillä, koska meillä Kalevalassa on jättiläisen ^{kuu}
^{alkutaipaleilla} ja jainakin kahdesta: Lemminkäisen ^{temperamentista} ~~omien~~,
joka on tunne-ihmiselle ominainen, ja Ilmarisen ^{kuon} ~~omien~~
^{teesta} ~~omien~~, joka on ^{järki ja klorintti} ~~omien~~ ihmisen ^{temperamenttia} menettelytapa. # Wind!

~~Seuraavassa koostamme kiitettävästi
yhtenäisen kuvan ^{Kalevalan mukaan} salaisen tien aikeista, ta-
lumalla ^{liiallin} temperamentista aiheutuviin järkeisiin eri-
suuksiin, koska kaikissa tapauksissa esityksemme
jakotarkkuus pysyy määrättyjen rajojen sisäpuolella:
versonaisiin käytännöllisiin salaisuuksiin on mahdo-
ton ~~johtua~~ syventyä. Tämä ei onneksi, ettei
~~annettaisi~~ annettaisi selviä neuvoja: sillä mitä an-
netaan. Mutta se onneksi, ettei vasta sille,
joka annettuja neuvoja noudattaa, ~~parhaimmillaan~~
^{parhaimmillaan} ~~parhaimmillaan~~ salaisuudet.~~

^{mitä} On tullut tarvaksi erottaa kaksi ^{tai} ~~kolme~~
~~kolme~~ tiedon tieltä. Toinen on valmistavan puhdistuksen,
toinen tiedon hankkimisen. Puhdistuksen tieltä ihmi-
nen virittää ruumiillista koneistoaan ja saattaa sitä
ainakin alkeelliseen käyttökuntoon, jotta hän sitten
varovaisella tiedon tieltä voisi sitä käyttää ^{on} maailman
tutkiessaan. ^{ja etempään kehittämiseen}

Toiselle sivulle

Emme puhu erityisesti Väinämöis^{luonteesta,} ~~mitä~~ koska Väinämöinen edustaa ihmisen tahtoa on kaikkien ^{teid} ~~meidän~~ takana. Mainitsimme jo edellä puheessamme Logoksen kolminaisuudesta, Väinämöis-, Ilmaris- ja Lemminkäisvoimista, että Väinämöisvoimat esiintyvät vasta myöhemmin ihmiskunnan historiassa eli lähemmin määrättyinä vasta yksilöllisen ihmisen esoteerisessa kehityksessä. Kalevalan kehityspsykologiaa tutkiessamme on onneiden näin ollen muistettava, että samalla tulkimme juuri Väinämöisvoimien toimintaa. Väinämöinen esiintyykin yhtämättä tässä jaksossa Kalevalan kertomuksessa. Vaikka esim. Ilmarinen on näytännöllä varsinaisena toimijana, esiintyy Väinämöinen alituisen herättäjänä, innostajana, neuvonantajana, ja lopputaivaleilla toimijanaakin.

Kalevalakin tekijä selvin eron näiden kahden taipaleen välillä. Valmistavana tietä se kuvaa Kosintaretkissä, varsinaista tietä Samposikermässä. Rafael Engelberg, joka suurella taidolla estetiikkipsykologiselta kannalta on syventynyt Kalevalan sisältöön, on huomannut tämän kahkijon ja kutsuu Kalevalan edellistä osaa (runot 1-25) nimellä: „Sampo menetetään Pohjolaan“, toista (runot 26-50) nimellä: „Sampoa taistellaan takaisin“. Tietysti hänen jakoperusteensa on toinen kuin meidän eikä hän ole osannut arvostaa kukaan, mitä Kalevala okkultisesti sisältää. Mutta koska hänen ^{valitseman} ~~edelliset~~ otsikot saaneen sattuvasti kuvaavat salaisen tien kahta taivaltta, tulimme ~~se~~ asiasta mainimeeksi. Saattaa todella sanoa puhdistuksen tiestä, että sitä kulkien „Sampo menetetään Pohjolaan“. Sampo on okkuttinen tieto ja valta: valmistavalla tiellä ihminen ~~parsee~~ ^{parsee} tietoisiksi siitä, että salainen viisaus on olemassa, hän ikäänkuin takoo Sammon; Sammon hän kuitenkin heti menettää, mutta saapi Pohjoisreidon, s.o. ~~uusantta~~ tietoa ja valtaa hän ei saavuta, ei ovaakaan oman siehensa. Sampo menetetään Pohjolaan: okkuttinen tieto asuu hänen ruumissaan. Vastoin tämän jälkeen alkua toinen jakso tiellä, kun Sampoa taistellaan ^{1/ Kirjaston} „Kalevalan sisältö ja rakenne“.

tellen takaisin ja tieto ja valta, joka on ruumiseen
kätkeytyneenä, saatetaan päivän valoon.

Etsiessämme Kalevalasta osvittoja
elämän salaisista tiedä avuamme runojen sisällön
erityisellä avaimella, n. k. okkultispsykologisella. Olem-
me jo ennen huomauttaneet siitä, ettemme saa odot-
taa ominaisnimillä ja asioilla olevan ehdottomasti sa-
man merkityksen, avattakoon runoja millä avaimella
tahansa. Päinvastoin merkitys voi vaihtua ja merki-
tyksiä on useampia. Puhuessamme Kalevalan myp-
teriotiedoista käytimme toisenaista avaimia, kosmil-
lisiä ja teogonisia. Tästä taas on kysymys yksilö-
lispsykologisesta asiasta, ja ominaisnimien merki-
tykset muuttuu avaimen mukaan. Ihminen ja Lem-
minäinen, jotka edellisessä osassa ^{niillä} olivat jumalia,
astuvat nyt ihmisinä maan päälle ja ^{tarkoitavat} ~~merkitsevät~~
tolluilla ja salaisista risausta etsiviä viikkimyskoke-
laita. Väinämöinen taas, kuten huomattiimme, astuu nyt vastu näytel-
mälle jumalallisten Väinämöisvoimien edustajana ja voimme häntä
ymmärtää ~~joko~~ ihmisen sisästä puhuvaksi jumalalliseksi henken
ääneksi, mutta myös - ja varsinkin ~~se~~ tien allentajaleilla ^{ihmis} - olevalle
(tietäjäksi, mestariksi), jossa Väinämöisvoimat ovat ruumistuneina.